

LEVNED & MENINGER

Oppe på Primrose

AF BO GREEN JENSEN

LONDON ligger i horisonten og fylder den helt ud i bredden. Ellers er der, så langt øjet rækker, kun træer, græs og grønne flader. Stjerne forgrener sig. En kold vind holder luften klar, og solen er fremme i fuld majestæt.

Rose og jeg står på Primrose Hill og beundrer den panoramiske udsigt. Vi er ikke de første. På platformen, hvor der er bænke, bliver kanten markeret med en halvcirkel af kalksten. Der står: »I have conversed with the spiritual sun – I saw him on Primrose Hill – William Blake 1767-1827.«

Citatet betyder noget i retning af: »Jeg har talt med den åndelige sol – jeg mødte ham på Primrose Hill.« Senere undersøger jeg teksten, som jeg ikke umiddelbart kan placere. Det er ikke noget, som Blake faktisk skrev. Han sagde det til vennen Henry Crabb Robinson, som skrev det ned i sin dagbog sammen med andre af mesterens mystiske guldkorn.

Derimod skrev Blake andetsteds, at »The fields from Islington to Marybone/ To Primrose Hill and Saint John's Wood/ Were builded over with pillars of gold/ And there Jerusalem's pillars stood.«

Linjerne er fra »profetien« *Jerusalem*. Hele Blakes idé om at bygge Jerusalem mellem Englands »mørke, sataniske møller« giver billedmæssig mening, når man står på Primrose Hill. For det første kan man se det for sig. For det andet har jeg læst – i det akademiske *fanzine*, som blot hedder *Blake* – at området i sin tid tilhørte Johanniterordenen.

Det lille vartegn på Primrose er nyt. Stenbuen blev indviet i 2012 efter energisk *crowdfunding*. Det er åbenbart også upopulært. Før var der graffiti fra Blur-sangen »For Tomorrow«. Der stod bare: »And the view's so nice«.

ROSE og jeg er i London på dannelsesrejse. Det var jeg med min ældste datter, Laura, da hun var 15 år, og det vil jeg være med min yngste, Ava, når hun engang fylder 15. Jeg viser stederne frem og fortæller. Vi ser på bøger, tøj, musik og film. Vi går på Tate Britain, V&A og Sherlock Holmes Museum. Hotellet ligger ved Kensington Gardens med Peter Pan-statuen. Om aftenen ser vi en musical. Det er tryk, traditionsrig turisme.

Jeg har altid haft noget særligt med London. Jeg tror, det kommer fra min far, der fortalte mig om Tågens By og om, hvordan han som dreng havde sat et kort over London på sin dør i Mariager. Han ville så gerne til London, men nåede aldrig herover. Det er mange år siden. Harald Jensen døde i 1965.

Jeg kom første gang til London på den klassetur, som hørte med til at være ung rockfan i 1973. Kim og jeg gik hele dagen langs Themsens og købte, hvad vi kunne bære hos HMV i Oxford Street. Det var, skulle det vise sig, et *annus mirabilis*. *The Rise and Fall of Ziggy Stardust and the Spiders from Mars* og *Goodbye Yellow Brick Road* var spritnye skiver.

De første dage er alting genvandrede stier. Jeg fornemmer så, at Rose måske hellere vil prøve nye ting, som ikke er fedtet ind i

ILLUSTRATION: GITTE SKOV

anekdotisk stof og nedarvede ritualer. Sådan kommer vi ind på bare at køre med toget, gå til vi segner og se, hvad der frister lige den dag.

På film er der ofte en scene, hvor karaktererne sidder på en bænk og ser ned på London, mens de tænker over livets flygtighed. Især Judi Dench har siddet sådan mange gange. Vi leder efter *bænken* og kommer på et stort feltarbejde. Der er mange bænke og steder at se fra. Vi foretager en sammenlignende analyse.

TUREN begynder på Hampstead Heath, hvor det specifikke udsigtspunkt hedder Parliament Hill. Der er ganske vist en bænk, hvor Rose kan posere, men man ser kun et udsnit af London. Til gengæld er der cirkus, en grøn mark med heste, en sø og en skov.

Selve Hampstead er et sirligt sted med antikviteter og delikatesser. Det er alt sammen fint og så fredeligt, at man får et chok ved at komme ned på stationen, hvor trædemøllen er tung og formørket.

Vi kører tilbage, skifter og bevæger os mod Highgate på den anden side af skålen i nord. Ray Davies, som selv bor i Highgate, har skrevet en stemningsfuld »London Song«, som Rose bliver træt af at høre mig synge: »If you're ever up on Highgate on a clear day/ You can see right down to Leicester Square.«

Sandt nok kan vi se Leicester Square i det fjerne, mens vi kravler op ad gaden mod Highgate Cemetery, hvor jeg ved, at Karl Marx er begravet. Der er lagt blomster og cigaretter ved mindesmærket. Anders Jensen, min stedfar, som døde i 1974, var dedikeret kommunist. Det ville glæde ham at se os ved kæmpens grav.

Guitaristen Bert Jansch og hans hustru, Loren Auerbach, som begge døde i 2011, har hver sin tvillingesten ved påfugleporten. Forfatteren Alan Sillitoe, som døde i 2010, har en sten, som er plantet på kanten. Highgate Cemetery er bristende fuld.

Men nu skal vi ned til Leicester Square. På rejsens første dag, hvor vi så Jim

Steinmans musicalversion af *Bat Out of Hell* i Dominion Theatre, kom vi tilfældigt forbi Prince of Wales Theatre, da det var sidst på eftermiddagen. En karismatisk udråber opfordrede os til at deltage i lodtrækningen om billige billetter til *The Book of Mormon*, som teatret opfører for udsolgte huse.

I London koster teaterbilletter en formue. Til *Book of Mormon* er prisen 150 pund per sæde. Men tyve billetter er taget ud og bliver solgt for tyve pund til de heldige deltagere. Man udfylder en seddel, ser tromlen dreje og hører navnene blive læst. Det er nødvendigt at være fysisk til stede.

DÉT var i virkeligheden det bedste på turen. Vi fik godt nok blod på tanden, min syngende datter og jeg, Vi sejlede på Themsens, så pragtfuld kunst og hørte englens hviske oppe på Primrose – men

lotteriet ved Leicester gav dagen struktur.

Vi stod der som små søm hver dag klokken fem. Første aften

vandt vi ikke. Udråberen, som vi fik et venskabeligt forhold til, sagde, at onsdag var god, fordi der også var en matiné. Der stod vi så i regnen og tabte. Vi så en træ *Mamma Mia!* på Novello Theatre og næste dag en levende *Wicked* på Apollo Victoria. *Wicked* har spillet i 12 år i London. Jeg så den i 2010. Jeg håber, at den stadig er der i 2027, når Ava og jeg skal af sted.

Men vi blev ved med at håbe på *Book of Mormon*. Forestillingen antog mytiske kvaliteter, alle talte begejstret om sangenes skarphed. Torsdag aften vandt jeg én billet. Den kunne vi ikke bruge til noget.

Der var lagt en plan B sidste aften. Vi ville enten se *A Star is Born* eller give os og betale 300 pund for to billetter til *Les Misérables*, der stadig har moment efter alle disse år. For Rose var der ingen tvivl om, at vi ville vinde.

Vi skrev for syvende gang vores navne og data. »Jeg holder virkelig med jer,« sagde udråberen. Alle mulige navne blev læst: Shirley fra Sydney, Ali fra Dubai. Endelig sagde han: »Nu skal vi til Danmark.«

Ja, kære læser, Rose vandt faktisk to billetter til første række midtfor, som vi fik for tyve pund. Lotteriet demonstrerer i hvert fald, hvordan man bygger en stor stemning op. Rose var i den syvende himmel. Vi havde det, som om vi vandt en million.

Der var to andre højdepunkter på turen. Vi stod af toget i St. James Wood og fandt Abbey Road Studios. Vi gik over fodgængerfeltet, som The Beatles gør på *Abbey Road*-coveret. Det er en morsom og meningsfuld oplevelse.

Efter Primrose Hill driver vi ind i Swiss Cottage-kvarteret. Først ser vi huset i Fitzroy Road 23, hvor Sylvia Plath tog sit liv i 1963. Der sidder en blå plade, fordi William Butler Yeats boede her engang. Det var den detalje, der fik Plath til at vælge netop det lejemål.

Hun kendte kvarteret, fordi hun havde boet der i den første, gode tid med Ted Hughes og datteren, Frida. Vi finder adressen i Chalcot Square. Her er der sat en plakette for Plath. Det ligner byggeforeningshuse i Valby. Solen skinner ned på en grøn legeplads.

Vi drikker kaffe i en stationscafé, som har små borde fremme på jernbanebroen. Vi ringer til resten af familien. Vi er bare en far og en datter i London. Næste dag flyver vi hjem, men der sidder et ekko af sangen tilbage på Primrose.